

INFORMACIJA O DOPUNI PLANA DAVANJA KONCESIJA ZA DETALJNA GEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA I EKSPLOATACIJU MINERALNIH SIROVINA ZA 2020. GODINU, SA IZVJEŠTAJEM SA JAVNE RASPRAVE

Vlada Crne Gore, na sjednici od 26. decembra 2019. godine, donijela je Plan davanja koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploraciju mineralnih sirovina za 2020. godinu, u skladu sa članom 7 stav 1 Zakona o koncesijama („Sl.list CG“, br.08/09,73/19).

Koncesije za detaljna geološka istraživanja i eksploraciju mineralnih sirovina definisana su Zakonom o geološkim istraživanjima („Sl.list RCG“, br. 28/93, 27/94, 42/94 i 26/07 i „Sl.list CG“, br. 28/11), Zakonom o rudarstvu („Sl.list CG“, br. 65/08, 74/10, 40/11) i Zakonom o koncesijama („Sl.list CG“, br. 8/09), kojima je uređen način i postupak dobijanja koncesija za korišćenje prirodnog bogatstva-mineralnog resursa.

U Državnom planu eksploracije mineralnih sirovina za period 2019-2028. godina, se konstatiše da mrkolignitni i mrki ugalj predstavljaju osnovnu energetsku mineralnu sirovinu za proizvodnju električne energije i široku potrošnju.

Takođe, u pomenutom Državnom planu navedeno je da je arhitektonsko-građevinski ili ukrasni kamen najznačajnija nemetalična mineralna sirovina u Crnoj Gori. Najznačajnija ležišta arhitektonsko-građevinskog (ukrasnog) kamena otkrivena su u gornjokrednim karbonatnim naslagama u rudnom rejonu Bjelopavlića.

Pored prethodno navedenog, zahvaljujući ubrzanom razvoju tehnologije, kao i povoljnim ekološkim karakteristikama, nemetalične mineralne sirovine sve više dobijaju na značaju, sa trendom stalnog proširenja primjene i ekonomskog značaja. Iz tog razloga značajno mjesto u ekonomiji Crne Gore moglo bi zauzimati i vulkanske stijene. Potreba za vulkanskim stijenama biće sve veća, jer osim izgradnje novih puteva potrebno je obezbijediti i značajne količine za rekonstrukciju i održavanje postojeće putne infrastrukture.

U skladu sa članom 7 stav 1 Zakona o koncesijama, Ministarstvo ekonomije uvrštava u dopunu Plana koncesija za 2020. godinu:

- 1. Ležište uglja „Mataruge“, opština Pljevlja**
- 2. Pojava arhitektonsko-građevinskog (ukrasnog) kamena "Vinići", opština Danilovgrad**
- 3. Pojava tehničko-građevinskog kamena (vulkanita) "Piševska rijeka", opština Andrijevica**

Prilikom odabira istražno-eksploracionih prostora vodilo se računa o prostorno-planskoj dokumentaciji, kako ne bi došlo do konflikta plana eksploracije i planskih dokumenata, o samoj poziciji prostora (nalaze se u široj okolini navedenih opština), imovinsko-pravnih odnosa, kao i o zainteresovanosti određenih investitora za dodjelu koncesija.

Ministarstvo ekonomije je, u skladu sa članom 7 stav 2 Zakona o koncesijama, objavilo Poziv na javnu raspravu o Nacrtu dopune Plana za davanje koncesija za 2020. godinu, Javna rasprava o Nacrtu dopune Plana davanja koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploraciju mineralnih sirovina za 2020. godinu, trajala je u periodu od 16. do 30. juna 2020. godine i urađen je Izvještaj sa Javne rasprave.

Poziv na javnu raspravu objavljen je u dnevnom listu „Dnevne novine“ i na sajtu Ministarstva ekonomije .

Poslije sprovedene Javne rasprave, dalji postupak je dostavljanje Vladi Predloga dopune Plana davanja koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploraciju mineralnih sirovina za 2020. godinu, sa Izvještajem sa javne rasprave, na razmatranje i donošenje.

Opravdanost javnog interesa za davanje koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina

Koncesije za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina daju se radi obezbeđenja odgovarajućeg javnog interesa, unaprjeđenja rudarske djelatnosti, obezbeđenja održivog korišćenja neobnovljivog mineralnog resursa zasnovanog na njegovom dugoročnom korišćenju, veće zaposlenosti, kao i racionalnog, ekonomičnog i efikasnog korišćenja prirodnih bogatstava, tehničko-tehnološkog unaprjeđenja i očuvanja životne sredine.

Dosadašnja iskorišćenost mineralnih sirovina i realna mogućnost njihovog daljeg i optimalnijeg korišćenja nameću potrebu za njihovim daljim istraživanjima, eksploatacijom i korišćenjem u skladu sa savremenim dostignućima nauke, tehnike i tehnologije i racionalnim upravljanjem prema međunarodnim standardima.

Planom davanja koncesija se vodi računa da se korišćenje prirodnih resursa odvija na održiv način. U praksi se davanje koncesija pokazalo kao optimalan model valorizacije prirodnih resursa.

Postupak za davanje koncesije

Postupak za davanje koncesija pokreće Ministarstvo ekonomije izradom Koncesionog akta, u skladu sa Godišnjim planom iz člana 7 Zakona o koncesijama.

Nakon donošenja Dopune plana koncesija, Ministarstvo ekonomije pristupiće izradi koncesionih akata u periodu od septembra do oktobra 2020. godine.

Na osnovu člana 17 Zakona, postupak za davanje koncesija pokreće nadležni organ izradom Koncesionog akta, u skladu sa predmetnom Dopunom plana.

Koncesioni akt usvaja Vlada Crne Gore, nakon sprovedene javne rasprave, koja je trajala najmanje 15 dana od dana upućivanja javnog poziva za javnu raspravu.

Članom 20, stav 2 tačka 6, propisano je da nije neophodno sprovoditi postupak javnog nadmetanja na osnovu javnog oglasa u slučaju realizacije koncesije od strane privrednog društva ili pravnog lica u kome država ima više od polovine akcija ili udjela ili više od polovine prava glasa ili ima pravo na izbor većine članova organa upravljanja ili lica koja su ovlašćena za zastupanje u skladu sa zakonom, ili odlučujući uticaj na upravljanje i vođenje poslova tog lica, odnosno više od polovine akcija ili udjela ima privredno društvo ili pravno lice u kome država ima više od polovine akcija ili udjela ili više od polovine prava glasa ili ima pravo na izbor većine članova organa upravljanja ili lica koja su ovlašćena za zastupanje u skladu sa zakonom, ili odlučujući uticaj na upravljanje i vođenje poslova tog lica. Odluku o davanju koncesije shodno zakonu donosi Vlada.

U skladu sa navedenim, koncesija za eksploataciju uglja na ležištu "Mataruge", opština Pljevlja biće direktno dodijeljena Rudniku uglja AD Pljevlja koje je u vlasništvu Elektroprivrede Crne Gore a.d. Nikšić, kao akcionarskog društva u kojem Država Crna Gora na dan donošenja Dopune plana posjeduje 88,66% akcija i samostalno imenuje sve članove organa upravljanja.

Za preostala dva lokaliteta "Vinići" opština Danilovgrad i "Piševska rijeka" opština Andrijevica, kada se završi izrada koncesionih akata, Ministarstvo će u novembru 2020. godine organizovati javnu raspravu i nakon toga dostaviće Vladi iste sa izvještajem sa javne rasprave, na razmatranje i usvajanje. Nakon usvajanja koncesionih akata, Ministarstvo će objaviti javne oglase za davanje koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina, u decembru 2020. godine.

Na osnovu izloženog, Ministarstvo ekonomije predlaže donošenje sljedećih zaključaka:

DOPUNA PLANA DAVANJA KONCESIJA ZA DETALJNA GEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA I EKSPLOATACIJU MINERALNIH SIROVINA ZA 2020. GODINU

Uvod

Vlada Crne Gore, na sjednici od 26. decembra 2019. godine, donijela je Plan davanja koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina za 2020. godinu, u skladu sa članom 7 stav 1 Zakona o koncesijama („Sl.list CG“, br.08/09, 73/19).

Koncesije za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina definisana su Zakonom o geološkim istraživanjima („Sl.list RCG“, br. 28/93, 27/94, 42/94 i 26/07 i „Sl.list CG“, br. 28/11), Zakonom o rudarstvu („Sl.list CG“, br. 65/08, 74/10, 40/11) i Zakonom o koncesijama („Sl.list CG“, br. 8/09), kojima je uređen način i postupak dobijanja koncesija za korišćenje prirodnog bogatstva-mineralnog resursa.

Opravdanost javnog interesa za davanje koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina

Koncesije za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina daju se radi obezbeđenja odgovarajućeg javnog interesa, unaprjeđenja rudarske djelatnosti, obezbeđenja održivog korišćenja neobnovljivog mineralnog resursa zasnovanog na njegovom dugoročnom korišćenju, veće zaposlenosti, kao i racionalnog, ekonomičnog, pravilnog i efikasnog korišćenja prirodnih bogatstava, tehničko-tehnološkog unaprjeđenja i očuvanja životne sredine.

Dosadašnja iskorišćenost mineralnih sirovina i realna mogućnost njihovog daljeg i optimalnog korišćenja nameću potrebu za njihovim daljim istraživanjima, eksploatacijom i korišćenjem u skladu sa savremenim dostignućima nauke, tehnike i tehnologije, te racionalnim upravljanjem prema međunarodnim standardima. Planom davanja koncesija se vodi računa da se korišćenje prirodnih resursa odvija na održiv način. U praksi se davanje koncesija pokazalo kao optimalan model valorizacije prirodnih potencijala.

U Državnom planu eksploatacije mineralnih sirovina za period 2019-2028. godina, se konstatuje da mrkolignitni i mrki ugalj predstavljaju osnovnu energetsku sirovinu za proizvodnju električne energije i široku potrošnju.

Projekcija eksploatacije uglja u Crnoj Gori za desetogodišnji period data je na osnovu sagledavanja mogućnosti plasmana uglja i postojećih kapaciteta rudnika, vodeći računa o ovjerenim rezervama uglja i racionalnom planiranju dinamike otvaranja ležišta uglja u smislu homogenizacije uglja i njegovom plasmanu za potrebe TE „Pljevlja“.

Upravo iz tog razloga, prepoznat je potencijal ležišta „Mataruge“ koje bi se detaljnim geološkim istraživanjem i potvrdom rezervi i kvaliteta uglja moglo planirati za buduću eksploataciju.

Takođe, u pomenutom Državnom planu navedeno je da je arhitektonsko-građevinski ili ukrasni kamen najznačajnija nemetalična mineralna sirovinu u Crnoj Gori. Sva dosadašnja ležišta ove mineralne sirovine utvrđena su u karbonatnim stijenama (krečnjacima, dolomitičnim krečnjacima, krečnjačkim brečama i sl. koje izgrađuju oko 70% teritorije Crne Gore.

Najznačajnija ležišta arhitektonsko-građevinskog (ukrasnog) kamena otkrivena su u gornjokrednim karbonatnim naslagama u rudnom rejonu Bjelopavlića.

Pored prethodno navedenog, zahvaljujući ubrzanom razvoju tehnologije, kao i povoljnim ekološkim karakteristikama, nemetalične mineralne sirovine sve više dobijaju na značaju, sa trendom stalnog proširenja primjene i ekonomskog značaja. Iz tog razloga značajno mjesto u ekonomiji Crne Gore moglo bi zauzimati i vulkanske stijene.

U novije vrijeme sve više raste potražnja pored karbonatnih stijena, za tehničko-građevinskim kamenom vulkanskog porijekla, čije fizičko-mehaničke, petrografske, tehnološke i druge osobine zadovoljavaju visoke međunarodne standarde za izgradnju puteva. Njihova primjena u građevinarstvu, prevashodno u niskogradnjici, za završne habajuće slojeve i za proizvodnju izolacijskih građevnih materijala, gotovo da svrstava ove mineralne sirovine u strateške za ekonomiju neke države.

Takođe, u budućnosti potreba za vulkanskim stijenama biće sve veća, jer osim izgradnje novih puteva potrebno je obezbijediti i značajne količine za rekonstrukciju i održavanje postojeće putne infrastrukture.

U skladu sa članom 7 stav 1 Zakona o koncesijama, Ministarstvo ekonomije uvrštava u dopunu Plana koncesija za 2020. godinu:

1. Ležište uglja „Mataruge“, opština Pljevlja

Istražno-eksploracioni prostor ležišta uglja „Mataruge“ nalazi se oko 20 km jugoistočno od Pljevalja, putem prema Bijelom Polju. Prosječna nadmorska visina mataruškog basena iznosi oko 1.000 m.

Istražno-eksploracioni prostor za detaljna geološka istraživanja i eksploraciju ležišta „Mataruge“ obuhvata sjeverni i centralni dio ležišta na kom su procijenjene geološke rezerve uglja na oko 7.400.000 t uglja. Kasnije ovaj prostor bi mogao biti proširen ukoliko bi se potvrdio ekonomski značaj i ukazala potreba za doistraživanjem drugih dijelova ležišta.

Konturne tačke istražno-eksploracionog poligona (14 tačaka) sa koordinatama date su u tabeli:

Konturne tačke	Y	X
1.	6618220,02	4793781,66
2.	6618148,15	4793470,45
3.	6618247,43	4793322,32
4.	6618257,74	4793147,68
5.	6618186,55	4792944,57
6.	6618245,23	4792752,82
7.	6618400,89	4792652,95
8.	6618361,06	4792467,72
9.	6618692,84	4792521,26
10.	6619046,50	4792668,48
11.	6619278,87	4792919,85
12.	6619331,58	4793228,67
13.	6618886,00	4793592,54
14.	6618839,62	4793883,49

Ukupna površina ovako definisanog istražno - eksploracionog poligona ležišta „Mataruge“ predstavlja površinu od 1,132 km² (113,2 ha).

Istražno-eksploracioni prostor ležišta uglja „Mataruge“ administrativno pripada opštini Pljevlja, a prema katastarskoj podjeli pripada KO Mataruge i KO Ljutići.

Zemljište na kojem se nalazi ležište uglja „Mataruge“ je većim dijelom u privatnom vlasništvu. Zakon o koncesijama prepoznaje mogućnost eksproprijacije zemljišta ako je istu neophodno izvršiti u cilju korišćenja koncesije. Članom 44 pomenutog zakona je propisano da na nepokretnosti potrebnoj za obavljanje djelatnosti odjavnog interesa u skladu sa zakonom, korisnik eksproprijacije, mora imati pravo

svojine ili druga prava u skladu sa zakonom kojim se uređuje eksproprijacija. Nepokretnost neophodna za obavljanje koncesione djelatnosti, može se eksprosirati u cijelosti ili fazno, u toku trajanja koncesionog ugovora, u zavisnosti od predmeta koncesije. U slučaju korišćenja državne imovine ovim članom Zakona o koncesijama je predviđeno da je koncesionar dužan da plaća naknadu za korišćenje nepokretnosti u državnoj imovini i da je ista prihod je budžeta Crne Gore. Način, rokovi i plaćanje naknade za eksproprijaciju utvrđen je Zakonom o eksproprijaciji.

U prostorno-planskoj dokumentaciji, Prostorno urbanističkom planu opštine Pljevlja, 2011. god., na prostoru Mataruga planirana je sledeća namjena površina: površine za poljoprivrednu, livade, žbunje i suvati, voćnjaci, naselja, zona ležišta uglja, groblja, postojeći i novi lokalni putevi i željeznica. Granica istražno-eksploatacionog prostora ležišta uglja u planskom dokumentu interpretirana je geološkom granicom ugljenog sloja.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je dopisom broj 01-898/2 od 29.juna 2020. godine potvrdilo da je predmetno ležište navedeno u planskom dokumentu Opštine Pljevlja.

Mišljenjem Uprave za zaštitu kulturnih dobara (akt UP/I-03-188/2020-2 od 7. 07.2020.godine) navedeno je da je Uvidom u dokumentaciju Uprave konstatovano je da u predmetnim zahvatima nema zakonom zaštićenih kulturnih dobara, kao ni dobara sa potencijalnim kulturnim vrijednostima a u vezi sa članom 92 Zakona o zaštiti kulturnih dobara. Međutim u neposrednoj blizini ležišta uglja Mataruge, konstatovan je veći broj praistorijskih tumula, te na iste treba obratiti posebnu pažnju, imajući u vidu mogućnost njihovog prisustva i unutar obuhvata.

U toku realizacije koncesije za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina na predmetnim lokalitetima, potrebno je poštovati odredbe čl.87 i 88 Zakon o zaštiti kulturnih dobara (Sl.list CG br.49/10,40/11,44/17 I 18/19) a sve u vezi slučajevima otkrića -nalaza od arheološkog značaja, ukoliko se u toku izvođenja radova nađe na iste o čemu je potrebno izvjestiti Upravu.

Mataruge su sa Pljevljima povezane asfaltnim putem dužine oko 20 km. U nastavku pomenutog puta prema Slijepač mostu Mataruge imaju izlaz na Jadransku magistralu preko Bijelog Polja.

Uvidom u dokumentaciju sa kojom raspolaže Ministarstvo ekonomije, utvrđeno je da su na ležištu „Mataruge“, izvođenja geološka istraživanja u dva navrata, i to: u periodu 1951.-1954. godine, a zatim i u periodu 1987.-1992. godine.

U periodu 1987-1989. godine Zavod za geološka istraživanja-Titograd pristupio je sistematskim istraživanjima uglja u ležištu kroz geološka, hidrogeološka i inženjersko-geološka istraživanja. Istraživanja su imala za cilj da se upoznaju i utvrde ležišni uslovi, zalijeganje i prostiranje, veličina, oblik i građa ležišta, kvalitativne karakteristike i tehnička svojstva predmetne mineralne sirovine, kao i da se utvrde (razjasne) hidrogeološki i inženjerskogeološki uslovi u obimu koji omogućava dobijanje osnovnih elemenata za detaljna geološka istraživanja.

Prema podacima iz „Završnog izvještaja o osnovnim geološkim istraživanjima uglja u basenu Mataruge kod Pljevalja“ (1992. godina), rezerve uglja u ležištu iznose:

Klasa rezervi	Rezerve (t)	Osnovni pokazatelji kvaliteta			
		Wu (%)	P (%)	Su (%)	DTE (KJ/kg)
Ukupne rezerve	7.748.830	35,08	25,61	1,07	8.149

Bilansne rezerve	7.419.958	34,78	26,64	1,05	8.350
Vanbilans.rezerve	328.872	37,25	20,41	1,10	7.664

2. Pojava arhitektonsko-građevinskog (ukrasnog) kama "Vinići", opština Danilovgrad

Prostor pojave arhitektonsko-građevinskog (ukrasnog) kama "Vinići", kod Danilovgrada, nalazi se na karstnom prostoru sela Vinići, na jugoistočnim padinama uzvišenja Hum (k. 440 m), oko 8 km sjeverno od Danilovgrada, sa kojim je povezan lokalnim asfaltnim putem širine od oko 4 m. Predmetni prostor teritorijalno pripada Opštini Danilovgrad.

Prema kartografskoj podjeli, pojava arhitektonsko-građevinskog (ukrasnog) kama "Vinići" pripada topografskom listu Danilovgrad 1:100 000, sekciјi Danilovgrad, 1:25 000.

Granica ležišta definisana je stranama koje prolaze kroz konturne tačake. Koordinate konturnih tačaka date su u tabeli:

Konturne tačke	K o o r d i n a t e		Površina ha
	X	Y	
A	4 719 100	6 589 840	7,5
B	4 719 150	6 590 140	
C	4 719 255	6 590 150	
D	4 719 450	6 589 950	
E	4 719 450	6 589 830	

Na terenu obuhvaćenom ovim prostorom vršena su osnovna geološka istraživanja, kroz izradu Osnovne geološke karte, OGK SFRJ, 1:100 000, list Titograd, a detaljna geološka istraživanja arhitektonsko-građevinskog (ukrasnog) kama nijesu izvođena.

U periodu od 1962. do 1966. godine, u okviru izrade OGK, lista Titograd (M. Živaljević i dr.), za ovaj prostor je urađena geološka karta, 1:25 000. Prema tim podacima teren lokaliteta "Vinići" izgrađuju žuto-bjeličasti bankoviti i masivni gornjokredni krečnjaci gdje su prisutna dva sistema pukotina, pružanja sjeveroistok-jugozapad i sjeverozapad-jugoistok.

O kvalitativnim karakteristikama može se govoriti jedino na osnovu analogije sa sličnim ležištima, koja su nastala u sličnim geološkim uslovima i koja imaju veći stepen istraženosti. Na osnovu analize postojećih podataka, može se pretpostaviti da će sirovina sa ovog lokaliteta ispuniti uslove za primjenu kao arhitektonsko-građevinski (ukrasni) kamen. Odgovor na ovo pitanje će se dobiti kroz ispitivanje kvaliteta, u skladu sa važećim standardima.

Istražno-eksploatacioni prostor pojave arhitektonsko-građevinskog (ukrasnog) kama "Vinići", nalazi se na, relativno, povoljnom terenu sa aspekta geoloških faktora i zbog svojih prirodnih karakteristika može se smatrati kao teren pogodan za prikupljanje geoloških i inženjersko-geoloških podataka.

Na osnovu raspoloživih podataka, procijenjene rezerve stijenske mase u ležištu su iznosile 750.000 m³ č.s.m. Područje pojave arhitektonsko-građevinskog kama "Vinići", administrativno pripada Opštini Danilovgrad, a prema katastarskoj podjeli pripada KO Slap i u privatnom je vlasništvu. Zakon o koncesijama prepoznaje mogućnost eksproprijacije zemljišta ako je istu neophodno izvršiti u cilju korišćenja koncesije. Članom 44 pomenutog zakona je propisano da na nepokretnosti potrebnoj za obavljanje djelatnosti odjavnog interesa u skladu sa zakonom, korisnik eksproprijacije, mora imati pravo

svojine ili druga prava u skladu sa zakonom kojim se uređuje eksproprijacija. Nepokretnost neophodna za obavljanje koncesione djelatnosti, može se eksprospritati u cijelosti ili fazno, u toku trajanja koncesionog ugovora, u zavisnosti od predmeta koncesije. U slučaju korišćenja državne imovine ovim članom Zakona o koncesijama je predviđeno da je koncesionar dužan da plaća naknadu za korišćenje nepokretnosti u državnoj imovini i da je ista prihod je budžeta Crne Gore. Način, rokovi i plaćanje naknade za eksproprijaciju utvrđen je Zakonom o eksproprijaciji.

U Prostorno-urbanističkom planu opštine Danilovgrad ("Sl.list CG"-opštinski propisi, br. 12/14), u tekstualem i grafičkom dijelu, prepoznato je ležište arhitektonsko-građevinskog (ukrasnog) kamena "Vinići" kao koncesioni prostor.

Mišljenjem Uprave za zaštitu kulturnih dobara (akt UP/I-03-188/2020-2 od 7.07.2020.godine) navedeno je da je Uvidom u dokumentaciju Uprave konstatovano je da u predmetnim zahvatima nema zakonom zaštićenih kulturnih dobara, kao ni dobara sa potencijalnim kulturnim vrijednostima a u vezi sa članom 92 Zakona o zaštiti kulturnih dobara.

U toku realizacije koncesije za istraživanje i eksploraciju mineralnih sirovina na predmetnim lokalitetima, potrebno je poštovati odredbe čl.87 i 88 Zakon o zaštiti kulturnih dobara (Sl.list CG br.49/10,40/11,44/17 i 18/19) a sve u vezi slučajevima otkrića -nalaza od arheološkog značaja, ukoliko se u toku izvođenja radova nađe na iste o čemu je potrebno izvjestiti Upravu.

3. Pojava tehničko-građevinskog kamena (vulkanita) "Piševska rijeka", opština Andrijevica

Geografski položaj pojave

Lokacija Piševska rijeka se nalazi na oko 7 km jugoistočno od Andrijevice, u ataru sela Piševo, neposredno uz Piševsku rijeku. Pristup je moguć sa regionalnog asfaltog puta Berane-Andrijevica-Plav, sa kojeg se u mjestu Luge odvaja lokalni asfaltni put dužine oko 1 km koji vodi do sela Luke. Sa ovog puta postoji lokalni makadamski put dužine oko 3 km koji vodi do predmetne lokacije i dalje se produžava do Sjekirice.

Prema teritorijalno-administrativnoj podjeli, lokacija „Piševska rijeka“ pripada teritoriji opštine Andrijevica i nalazi se na topografskom listu "Andrijevica", 1:25 000. Nadmorska visina na ovom prostoru se kreće od 900 m do 1200 m.

Površina perspektivnog prostora iznosi 34 ha, nepravilnog je oblika i sa pet prelomnih tačaka A, B, C, D, E (tabela 1.) i pravim linijama između ovih tačaka.

Koordinate konturnih tačaka perspektivnog prostora, koje se mogu korigovati i redukovati tokom izrade koncesionog akta, su:

Konturna tačka	K o o r d i n a t e		Površina (ha)
	X	Y	
A	4 730 880	7 406 400	34
B	4 730 760	7 406 900	
C	4 731 000	7 407 280	
D	4 731 240	7 407 280	
E	4 731 240	7 406 400	

Dosadašnja geološka istraživanja, rezerve i kvalitet mineralne sirovine

Rudno tijelo izgrađuju vulkanske stijene, koje su određene kao keratofiri i kvarckeratofiri srednjotrijaske starosti. Vulkanogene stijene na jugozapadnim padinama Piševa prema Piševskoj rijeci su veoma interesantne kao mogući tehničko-građevinski i arhitektonsko-građevinski kamen.

O mogućnostima primjene vulkanogenih stijena Piševske rijeke možemo govoriti na osnovu rezultata ispitivanja fizičko-mehaničkih svojstava ovih stijena koja su izvršena 1991. godine u okviru radova na izradi Metalogenetske-prognozne karte 1:50 000 rudnog polja "Sjekirica". Cilj ovih ispitivanja je bio da se utvrde mogućnosti primjene ovih stijena kao tehničko-građevinskog i arhitektonsko-građevinskog kamenja. Na osnovu rezultata ispitivanja, kao tehničko-građevinski kamen može se koristiti za izradu asfaltnih betona za putne zastore, izradu gornjih i donjih nosećih slojeva, izradu armiranog i prenapregnutog betona, izradu gornjih i donjih slojeva cementno-betonskih puteva, izradu donjih nosećih (tamponskih) slojeva, izradu zastora željezničkih pruga i kao lomljen, poluobrađen ili obrađen kamen za izradu hidrotehničkih objekata i zidanja u niskogradnji.

Na predmetnom lokalitetu nijesu vršena detaljna geološka istraživanja tehničko-građevinskog kamena (vulkanita), tako da nema podataka o rezervama i kvalitetu istog. Može se konstatovati, na osnovu raspoloživih podataka, da se predmetna lokacija nalazi na povoljnem terenu sa aspekta geoloških faktora, a zbog svojih prirodnih karakteristika, može se smatrati kao teren povoljan za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju tehničko-građevinskog kamena. Na bazi izvršene procjene na lokalitetu "Piševska rijeka", uzimajući u obzir površinu prostora i morfološke karakteristike, potencijalne geološke rezerve tehničko-građevinskog kamena procijenjene su na preko 20.000.000 m³ č.s.m.

Nema podataka o kvalitativnim svojstvima mineralne sirovine. Da bi se dostigao optimalni stepen poznavanja ležišta u smislu rezervi i kvaliteta, ležišnih uslova i u vezi sa tim mogućnosti primjene i plasmana na tržištu, potrebno je izvršiti detaljna geološka istraživanja na način i u obimu koji će se definisati Projektom detaljnih geoloških istraživanja. Izradom Elaborata o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi tehničko-građevinskog kamena na ležištu „Piševska rijeka“, nakon sprovedenih detaljnih geoloških istraživanja, dobiće se podaci o rezervama i kvalitetu predmetne mineralne sirovine.

U klimatskom pogledu područje opštine Andrijevica pripada zoni izmijenjene umjereno-kontinentalne klime koja se karakteriše oštrim zimama i svježim ljetima. S obzirom na izraženu morfološku razuđenost terena (visoke planine, duboke rječne doline), veoma su velike razlike u mikroklimi pojedinih mjesta na teritoriji Opštine.

Kako na teritoriji Opštine ne postoji hidrometeorološka mjerna stanica, kao orientacioni podaci o srednjim mjesечnim temperaturama i padavinama, mogu poslužiti podaci za susjedno Berane. Najniže srednje temperature u decembru i januaru (0,0 do 1,9°C) a najviše u julu (18°C) i avgustu (17,9°), najmanje količine padavina su u septembru (47 mm) i avgustu (854 mm), dok najviše padavina ima od oktobra do decembra (96 do 107 mm).

Infrastrukturni objekti

Saobraćajni uslovi su povoljni zbog blizine magistralne saobraćajnice Berane – Andrijevica – Plav, a do same lokacije postoji relativno dobar šumski put. U blizini predmetne lokacije nema naseljenih mjesta koja bi bila ugrožena eksploatacijom.

Imovinsko-pravni odnosi

Na osnovu raspoloživih podataka, lokalitet „Piševska rijeka“ pripada KO Gračanica i većinom je u privatnom vlasništvu. Zakon o koncesijama prepoznaje mogućnost eksproprijacije zemljišta ako je istu neophodno izvršiti u cilju korišćenja koncesije. Članom 44 pomenutog zakona je propisano da na nepokretnosti potrebnoj za obavljanje djelatnosti odjavnog interesa u skladu sa zakonom, korisnik eksproprijacije, mora imati pravo svojine ili druga prava u skladu sa zakonom kojim se uređuje

eksproprijacija. Nepokretnost neophodna za obavljanje koncesione djelatnosti, može se eksproprisati u cijelosti ili fazno, u toku trajanja koncesionog ugovora, u zavisnosti od predmeta koncesije. U slučaju korišćenja državne imovine ovim članom Zakona o koncesijama je predviđeno da je koncesionar dužan da plaća naknadu za korišćenje nepokretnosti u državnoj imovini i da je ista prihod je budžeta Crne Gore. Način, rokovi i plaćanje naknade za eksproprijaciju utvrđen je Zakonom o eksproprijaciji.

Prostorno-urbanistička dokumentacija

Na osnovu prostorno-planskih podataka, planirana je eksploatacija i prerada nalazišta ruda, ukrasnog kamena i mermera i eksploatacija šljunka, pijeska i ukrasnog kamena, prerada ruda, ukrasnog kamena i mermera, uz obavezno preduzimanje zaštitnih mjeru. Potencijalna koncesiona područja planirana za eksploataciju i preradu mermera i ukrasnog kamena su lokaliteti: Trebačka rijeka, Seoce, Piševska rijeka, Babov potok, Pčelinjak (Kuti) i Žoljevica.

S aspekta zaštite životne sredine, potrebno je voditi računa o članu 31 postojećeg Zakona o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti, s obzirom da se radi o prirodno obogaćenom materijalu – vulkanske stijene. Usljed njihove ekspsploatacije može doći do povećane radioaktivnosti pa je neophodno sprovoditi monitoring radioaktivnosti, prije u toku i nakon završene eksploatacije. Ukoliko zaposleni često borave na tom terenu potrebno je procjeniti njihovu izloženost zračenju.

Napomena: Ovo pitanje je na mnogo složeniji način uređeno Predlogom zakona o zaštiti od jonizujućeg zračenja, radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti, koji se nalazi u skupštinskoj proceduri.

Mišljenjem Uprave za zaštitu kulturnih dobara (akt UP/I-03-188/2020-2 od 7.07.2020.godine) navedeno je da je Uvidom u dokumentaciju Uprave konstatovano je da u predmetnim zahvatima nema zakonom zaštićenih kulturnih dobara, kao ni dobara sa potencijalnim kulturnim vrijednostima a u vezi sa članom 92 Zakona o zaštiti kulturnih dobara.

U toku realizacije koncesije za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina na predmetnim lokalitetima, potrebno je poštovati odredbe čl.87 i 88 Zakon o zaštiti kulturnih dobara (Sl.list CG br.49/10,40/11,44/17 i 18/19) a sve u vezi slučajevima otkrića -nalaza od arheološkog značaja, ukoliko se u toku izvođenja radova nađe na iste o čemu je potrebno izvijestiti Upravu.

Postupak za davanje koncesija

Postupak za davanje koncesija pokreće Ministarstvo ekonomije izradom Koncesionog akta, u skladu sa Godišnjim planom iz člana 7 Zakona o koncesijama.

Nakon donošenja Dopune plana koncesija, Ministarstvo ekonomije pristupiće izradi koncesionih akata u periodu od septembra do oktobra 2020. godine.

Na osnovu člana 17 Zakona, postupak za davanje koncesija pokreće nadležni organ izradom Koncesionog akta, u skladu sa predmetnom Dopunom plana.

Koncesioni akt usvaja Vlada Crne Gore, nakon sprovedene javne rasprave, koja je trajala najmanje 15 dana od dana upućivanja javnog poziva za javnu raspravu.

Članom 20, stav 2 tačka 6, propisano je da nije neophodno sprovoditi postupak javnog nadmetanja na osnovu javnog oglasa u slučaju realizacije koncesije od strane privrednog društva ili pravnog lica u kome država ima više od polovine akcija ili udjela ili više od polovine prava glasa ili ima pravo na izbor većine članova organa upravljanja ili lica koja su ovlašćena za zastupanje u skladu sa zakonom, ili odlučujući uticaj na upravljanje i vođenje poslova tog lica, odnosno više od polovine akcija ili udjela ima privredno

društvo ili pravno lice u kome država ima više od polovine akcija ili udjela ili više od polovine prava glasa ili ima pravo na izbor većine članova organa upravljanja ili lica koja su ovlašćena za zastupanje u skladu sa zakonom, ili odlučujući uticaj na upravljanje i vođenje poslova tog lica. Odluku o davanju koncesije shodno zakonu donosi Vlada.

U skladu sa navedenim, koncesija za eksploataciju uglja na ležištu "Mataruge", opština Pljevlja biće direktno dodijeljena Rudniku uglja AD Pljevlja koje je u vlasništvu Elektroprivrede Crne Gore a.d. Nikšić, kao akcionarskog društva u kojem Država Crna Gora na dan donošenja Dopune plana posjeduje 88,66% akcija i samostalno imenuje sve članove organa upravljanja.

Za preostala dva lokaliteta "Vinići" opština Danilovgrad i "Piševska rijeka" opština Andrijevica, kada se završi izrada koncesionih akata, Ministarstvo će u novembru 2020. godine organizovati javnu raspravu i nakon toga dostaviće Vladi iste sa izvještajem sa javne rasprave, na razmatranje i usvajanje. Nakon usvajanja koncesionih akata, Ministarstvo će objaviti javne oglase za davanje koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina, u decembru 2020. godine.

IZVJEŠTAJ SA JAVNE RASPRAVE O NACRTU DOPUNE PLANA DAVANJA KONCESIJA ZA DETALJNA GEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA I EKSPLOATACIJU MINERALNIH SIROVINA ZA 2020. GODINU

Ministarstvo ekonomije, u skladu sa članom 7 stav 2 Zakona o koncesijama ("Sl.list CG", br.08/09, 73/19), je dalo na javnu raspravu, prije upućivanja Vladi Crne Gore na donošenje, Nacrt Dopune plana davanja koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksplotaciju mineralnih sirovina za 2020. godinu (u daljem tekstu: Nacrt Dopune plana) i uputilo je javni poziv građanima, državnim organima, mjesnim zajednicama, nevladinim organizacijama, pravnim licima i preduzetnicima i drugim zainteresovanim subjektima da se uključe u javnu raspravu i da svoje komentare, primjedbe, predloge i sugestije na nacrt Dopune plana dostave Ministarstvu ekonomije u pisanoj ili elektronskoj formi na adresu: Podgorica, Rimski trg br. 46, tel./fax: 020 482 300 ili e-mail: primjedbe.koncesije@mek.gov.me.

Javna rasprava o Nacrtu dopune Plana davanja koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksplotaciju mineralnih sirovina za 2020. godinu, trajala je u periodu od 16. do 30. juna 2020. godine i urađen je Izvještaj sa Javne rasprave.

Poziv na javnu raspravu objavljen je u dnevnom listu „Dnevne novine“ i na sajtu Ministarstva ekonomije .

Cilj javne rasprave rasprave je bio da se pribave komentari i sugestije građana, svih relevantnih institucija, predstavnika privrede, nevladinog sektora, kao i stručne javnosti, kako bi se tekst Nacrta Dopune plana unaprijedio prije donošenja od strane Vlade.

Ministarstvo ekonomije je uputilo dopis, akt br. 007-340/20-2830/1, od 15.06.2020. godine, državnim organima i opštinama na čijoj teritoriji se nalaze predložena ležišta mineralnih sirovina, u kojem ih obavještava o Javnoj raspravi i da, ukoliko postoje razlozi, dostave sugestije, mišljenja, primjedbe i komentare na Nacrt Dopune plana.

Imajući u vidu propise koje sprovode i nadležnosti koje proizilaze iz istih, a koji se primjenjuju i na oblast detaljnih geoloških istraživanja i eksplotacije mineralnih sirovina, bilo je potrebno da dostave sve sugestije, komentare i primjedbe tokom trajanja Javne raspave, tj najkasnije do 30.06.2020. godine.

Dostavljanje sugestija, komentara i primjedbi je neophodno naročito u slučaju ako institucije smatraju da ne postoji zakonska mogućnost izdavanja odobrenja, saglasnosti, pozitivnog mišljenja, itd, koja se izdaju shodno propisima za čije sprovođenje su nadležne, a što za posljedicu može imati nemogućnost izdavanja odobrenja za detaljna geološka istraživanja mineralne sirovine i/ili odobrenja za izvođenje radova po Glavnom rudarskom projektu eksplotacije mineralne sirovine.

Na kraju, u naprijed citiranom dopisu, navedeno je: "U slučaju da nam tokom trajanja Javne raspave ne dostavite odgovor, smatraćemo da ste saglasni sa tekstrom Nacrta plana davanja koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksplotaciju mineralnih sirovina za 2020. godinu".

Primjedbe i sugestije

U periodu trajanja Javne rasprave, Ministarstvu ekonomije dostavljena su sljedeća mišljenja:

- Mišljenje Ministarstva održivog razvoja i turizma (akt broj 01-898/2, od 29.juna 2020. godine) dato je sa dva aspekta:

S aspekta zaštite životne sredine, u kojem se navodi: „ *da u dijelu 3. Pojava tehničko-građevinskog kamena (vulkanita) „Piševska rijeka“ Andrijevica, potrebno je voditi računa o članu 31 postojećeg Zakona o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti , s obzirom da se radi o prirodno obogaćenom materijalu – vulkanske stijene. Usljed njihove eksploatacije može doći do povećane radioaktivnosti pa je neophodno sprovoditi monitoring radioaktivnosti, prije u toku i nakon završene eksploatacije. Ukoliko zaposleni često borave na tom terenu potrebno je procjeniti njihovu izloženost zračenju.*

Napomena: Ovo pitanje je na mnogo složeniji način uređeno Predlogom zakona o zaštiti od jonizujućeg zračenja, radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti, koji se nalazi u skupštinskoj proceduri.

S aspekta građevinstva i planske dokumentacije

Nakon izvršenog uvida u plansku dokumentaciju konstatovano je sljedeće:

- *Od pobrojanih lokacija za davanje koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mioneralnih sirovina , sledeće lokacije su navedene u planskim dokumentima:*
- *Ležište uglja Mataruge u opštini Pljevlja (PUP Opštine Pljevlja)*
- *Pojava arhitektonsko-građevinskog (ukrasnog) kamena "Vinići", opština Danilovgrad (PUP Danilovgrad)*
- *Pojava tehničko-građevinskog kamena (vulkanita) „Piševska rijeka”, opština Andrijevica (PUP Andrijevica)*

Lokalitet tehničko-građevinskog kamena Luge u opštini Andrijevica nije konstatovana PUP-om opštine Andrijevica.”

- Mišljenje Uprave za zaštitu kulturnih dobara (akt UP/I-03-188/2020-2 od 7.07.2020.godine) navedeno je: „ *da je Uvidom u dokumentaciju Uprave konstatovano je da se u predmetnim zahvatima nema zakonom zaštićenih kulturnih dobara, kao ni dobara sa potencijalnim kulturnim vrijednostima a u vezi sa članom 92 Zakona o zaštiti kulturnih dobara. Međutim u neposrednoj blizini ležišta uglja Mataruge, konstatovan je veći broj praistorijskih tumula, te na iste treba obratiti posebnu pažnju, imajući u vidu mogućnost njihovog prisustva u unutar obuhvata.*

U toku realizacije koncesije za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina na predmetnim lokalitetima, potrebno je poštovati odredbe čl.87 i 88 Zakon o zaštiti kulturnih dobara (Sl.list CG br.49/10,40/11,44/17 i 18/19) a sve u vezi sa slučajevima otkrića -nalaza od arheološkog značaja, ukoliko se u toku izvođenja radova naiđe na iste o čemu je potrebno izvjestiti Upravu.”

- Mišljenje Ministarstva pomorstva i saobraćaja (akt broj 342/20-04-4057/2 od 6.jula 2020.godine kojim se konstatiše da nema primjedbi i sugestija.

Ministarstvo ekonomije prihvatio je dostavljene sugestije.